
Frese A/S

Sorøvej 8, 4200 Slagelse

Årsrapport for 2018

CVR-nr. 12 37 53 44

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 25/4 2019

Jørgen Leif Cadovius
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 8

Balance 31. december 9

Egenkapitalopgørelse 11

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 12

Noter til årsregnskabet 13

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 for Frese A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Slagelse, den 25. april 2019

Direktion

René Barington
adm. direktør

Tina Sofie Frese

Bestyrelse

Jørgen Leif Cadovius
formand

Søren Østergaard Sørensen
næstformand

Kim Thorsted Frese

Søren Hoelgaard Justesen

Jens Axel Johansen

Benny Olsen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Frese A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret årsregnskabet for Frese A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Ringsted, den 25. april 2019

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Brian Petersen
statsautoriseret revisor
mne28701

Jesper Ehlers
statsautoriseret revisor
mne35414

Selskabsoplysninger

Selskabet

Frese A/S
Sorøvej 8
4200 Slagelse

CVR-nr.: 12 37 53 44
Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
Hjemstedskommune: Slagelse

Bestyrelse

Jørgen Leif Cadovius, formand
Søren Østergaard Sørensen
Kim Thorsted Frese
Søren Hoelgaard Justesen
Jens Axel Johansen
Benny Olsen

Direktion

René Barington
Tina Sofie Frese

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Eventyrvej 16
4100 Ringsted

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan selskabets udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	2018	2017	2016	2015	2014
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Bruttofortjeneste	80.203	75.632	66.240	62.902	48.921
Resultat før finansielle poster	26.873	22.502	15.583	15.268	7.987
Finansielle poster	655	-1.507	-210	-386	-1.948
Årets resultat	22.544	16.399	12.830	11.970	4.603
Balance					
Balancesum	166.474	146.924	126.916	149.612	130.373
Egenkapital	93.074	71.191	59.639	51.066	38.552
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	22.454	22.905	25.508	16.307	16.242
- investeringsaktivitet	-9.240	-18.487	-14.740	-21.417	-19.232
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-6.143	-4.521	-6.526	-13.234	-6.253
- finansieringsaktivitet	-2.816	-7.167	-4.720	10.147	-2.719
Årets forskydning i likvider	10.398	-2.749	6.048	5.037	-5.709
Antal medarbejdere	73	70	68	63	58
Nøgletal i %					
Afkastningsgrad	16,1%	15,3%	12,3%	10,2%	6,1%
Soliditetsgrad	55,9%	48,5%	47,0%	34,1%	29,6%
Forrentning af egenkapital	27,4%	25,1%	23,2%	26,7%	12,7%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Selskabets aktivitet består i udvikling, produktion og salg af dynamiske reguleringsventiler til varme- og køleanlæg samt VVS-relaterede produkter. Produkterne sælges fortrinsvis til VVS-grossister på hjemmemarkedet og til distributører og samarbejdspartnere på eksportmarkederne.

Udvikling i året

Selskabets resultatopgørelse for 2018 udviser et overskud på TDKK 22.544, og selskabets balance pr. 31. december 2018 udviser en egenkapital på TDKK 93.074.

Særlige risici

Der er ingen særlige risici udover hvad der er almindeligt forekommende i virksomhedens branche.

Forventninger for det kommende år

Der forventes et positivt resultat i 2019 på niveau med 2018.

Eksternt miljø

Virksomhedens miljømæssige forhold er godkendt af Slagelse Kommune.

Videnressourcer

Virksomhedens virke baseres på faglig og kommerciel ekspertise indenfor branchen. Særlig viden indenfor dynamisk strengregulering, mekanisk bearbejdning og montage samt afsætning er af betydning for selskabet.

Usædvanlige forhold

Selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for 2018 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2018 TDKK	2017 TDKK
Bruttofortjeneste		80.203	75.632
Personaleomkostninger	1	-41.352	-41.034
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	2	-11.978	-12.096
Resultat før finansielle poster		26.873	22.502
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		1.320	-385
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		246	169
Finansielle indtægter	3	551	668
Finansielle omkostninger	4	-1.462	-1.959
Resultat før skat		27.528	20.995
Skat af årets resultat	5	-4.984	-4.596
Årets resultat		22.544	16.399

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2018 TDKK	2017 TDKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		15.140	18.761
Erhvervede rettigheder		868	1.447
Udviklingsprojekter under udførelse		5.178	2.854
Immaterielle anlægsaktiver	6	21.186	23.062
Produktionsanlæg og maskiner		17.555	18.255
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		1.827	1.939
Indretning af lejede lokaler		1.151	1.078
Materielle anlægsaktiver under udførelse		3.103	788
Materielle anlægsaktiver	7	23.636	22.060
Kapitalandele i dattervirksomheder	8	13.871	12.307
Kapitalandele i associerede virksomheder	9	1.881	2.251
Tilgodehavender i tilknyttede virksomheder	10	7.000	9.938
Finansielle anlægsaktiver		22.752	24.496
Anlægsaktiver		67.574	69.618
Råvarer og hjælpematerialer		2.847	2.465
Varer under fremstilling		35.942	28.192
Færdigvarer og handelsvarer		8.488	8.004
Varebeholdninger		47.277	38.661
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		34.128	26.917
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		3.120	3.558
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		6.309	3.232
Andre tilgodehavender		1.463	825
Selskabsskat		25	0
Periodeafgrænsningsposter	11	785	142
Tilgodehavender		45.830	34.674
Likvide beholdninger		5.793	3.971
Omsætningsaktiver		98.900	77.306
Aktiver		166.474	146.924

Balance 31. december

Passiver

	Note	2018 TDKK	2017 TDKK
Selskabskapital		2.000	2.000
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		1.104	271
Reserve for udviklingsomkostninger		12.637	5.909
Overført resultat		77.333	63.011
Egenkapital	12	93.074	71.191
Hensættelse til udskudt skat	14	5.198	5.269
Hensatte forpligtelser		5.198	5.269
Leasingforpligtelser		7.669	10.323
Langfristede gældsforpligtelser	15	7.669	10.323
Kreditinstitutter		483	9.059
Leasingforpligtelser	15	3.367	3.530
Leverandører af varer og tjenesteydelser		20.061	14.612
Gæld til tilknyttede virksomheder		29.772	21.055
Selskabsskat		0	4.171
Anden gæld		5.511	6.677
Periodeafgrænsningsposter	16	1.339	1.037
Kortfristede gældsforpligtelser		60.533	60.141
Gældsforpligtelser		68.202	70.464
Passiver		166.474	146.924
Resultatdisponering	13		
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	19		
Nærtstående parter	20		
Begivenheder efter balancedagen	21		
Anvendt regnskabspraksis	22		

Egenkapitalopgørelse

	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis metode	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	2.000	271	5.909	63.011	71.191
Valutakursregulering udenlandske enheder	0	-726	0	0	-726
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	0	0	65	65
Regulering af reserve for udviklingsprojekter, tidligere år	0	0	4.644	-4.644	0
Årets udviklingsomkostninger	0	0	4.317	-4.317	0
Årets af- og nedskrivning	0	0	-2.233	2.233	0
Årets resultat	0	1.559	0	20.985	22.544
Egenkapital 31. december	2.000	1.104	12.637	77.333	93.074

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2018 TDKK	2017 TDKK
Årets resultat		22.544	16.399
Reguleringer	17	16.307	18.198
Ændring i driftskapital	18	-6.230	-6.995
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		32.621	27.602
Renteindbetalinger og lignende		551	668
Renteudbetalinger og lignende		-1.467	-1.960
Pengestrømme fra ordinær drift		31.705	26.310
Betalt selskabsskat		-9.251	-3.405
Pengestrømme fra driftsaktivitet		22.454	22.905
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-5.534	-4.191
Køb af materielle anlægsaktiver		-6.143	-4.521
Køb af finansielle anlægsaktiver og udlån		1	-9.775
Salg af finansielle anlægsaktiver m.v.		2.436	0
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-9.240	-18.487
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		0	-2.571
Nedbringelse af leasingforpligtelser		-2.816	-3.202
Indgåelse af leasingforpligtelser		0	2.106
Betalt udbytte		0	-3.500
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		-2.816	-7.167
Ændring i likvider		10.398	-2.749
Likvider 1. januar		-5.088	-2.339
Likvider 31. december		5.310	-5.088
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		5.793	3.971
Kassekredit		-483	-9.059
Likvider 31. december		5.310	-5.088

Noter til årsregnskabet

	2018	2017
	TDKK	TDKK
1 Personaleomkostninger		
Lønninger	37.893	37.692
Pensioner	2.463	2.403
Andre omkostninger til social sikring	548	545
Andre personaleomkostninger	448	394
	41.352	41.034
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:		
Direktion	2.016	3.089
Bestyrelse	210	210
	2.226	3.299
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	73	70
Ledelsesvederlag er delvist afholdt af moderselskabet og indregnet som administrationshonorar under andre eksterne omkostninger.		
2 Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	7.408	7.837
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	4.570	4.259
	11.978	12.096
3 Finansielle indtægter		
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	509	655
Andre finansielle indtægter	42	13
	551	668

Noter til årsregnskabet

	<u>2018</u> TDKK	<u>2017</u> TDKK
4 Finansielle omkostninger		
Renteomkostninger tilknyttede virksomheder	598	380
Andre finansielle omkostninger	620	886
Valutakurstab	244	693
	<u>1.462</u>	<u>1.959</u>
5 Skat af årets resultat		
Årets aktuelle skat	5.075	4.171
Årets udskudte skat	631	413
Regulering af skat vedrørende tidligere år	0	12
Regulering af udskudt skat tidligere år	-722	0
	<u>4.984</u>	<u>4.596</u>

Noter til årsregnskabet

6 Immaterielle anlægsaktiver

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede rettigheder	Udviklingsprojekter under udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	40.426	2.892	2.853
Tilgang i årets løb	0	0	5.534
Afgang i årets løb	-2.181	0	0
Overførsler i årets løb	3.209	0	-3.209
Kostpris 31. december	<u>41.454</u>	<u>2.892</u>	<u>5.178</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	21.666	1.445	0
Årets afskrivninger	6.829	579	0
Årets afskrivninger på afhændede aktiver	-2.181	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>26.314</u>	<u>2.024</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>15.140</u>	<u>868</u>	<u>5.178</u>
Heraf finansielle leasingaktiver	<u>0</u>	<u>868</u>	<u>0</u>

De igangværende projekter omfatter udvikling og test af nye produkter til virksomhedens markeder. Det er ledelsens vurdering, at der er et stigende behov for produkter, der optimerer energiforbruget i systemer, der distribuerer væsker. De igangværende projekter er til produkter, der sikrer ovennævnte optimering. De aktiverede omkostninger sammensætter sig primært af interne løntimer samt eksterne omkostninger. Projekterne forløber som planlagt og forventes færdiggjort inden for 1 – 2 år.

Afsluttede projekter overføres til færdige udviklingsprojekter og afskrives over en 5 årig periode under hensyn til den teknologiske udvikling i markedet. Ledelsen forventer en bruttofortjeneste på produkterne og har på baggrund heraf ikke konstateret indikationer på nedskrivningsbehov i forhold til de regnskabsmæssige værdier.

Noter til årsregnskabet

7 Materielle anlægsaktiver

	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af le- jede lokaler	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	54.080	5.875	1.361	790
Tilgang i årets løb	2.782	824	223	2.313
Afgang i årets løb	-27	-1.188	0	0
Kostpris 31. december	56.835	5.511	1.584	3.103
Ned- og afskrivninger 1. januar	35.824	3.935	283	0
Årets afskrivninger	3.483	937	150	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	-27	-1.188	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	39.280	3.684	433	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	17.555	1.827	1.151	3.103
Heraf finansielle leasingaktiver	11.250	0	0	0

Noter til årsregnskabet

	2018 TDKK	2017 TDKK
8 Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. januar	8.361	8.200
Tilgang i årets løb	506	161
Kostpris 31. december	<u>8.867</u>	<u>8.361</u>
Værdireguleringer 1. januar	-847	279
Valutakursregulering	-113	-848
Årets resultat	1.770	-742
Øvrige egenkapitalbevægelser, netto	0	107
Afskrivning på goodwill	-349	-283
Forskydning i intern avance	-101	640
Værdireguleringer 31. december	<u>360</u>	<u>-847</u>
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	<u>4.644</u>	<u>4.793</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>13.871</u>	<u>12.307</u>
Positive forskelsbeløb, som konstateres ved første indregning af dattervirksomheder til indre værdi	<u>332</u>	<u>27</u>

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
Frese Armaturen GmbH	Tyskland	100%
Frese Ltd.	England	100%
Frese District Heating Ltd.	England	100%
Frese Valves (Ningbo) Co. Ltd.	Kina	100%

Noter til årsregnskabet

	2018 TDKK	2017 TDKK
9 Kapitalandele i associerede virksomheder		
Kostpris 1. januar	1.137	1.137
Kostpris 31. december	1.137	1.137
Værdireguleringer 1. januar	1.114	1.480
Valutakursregulering	-616	-536
Årets resultat	186	161
Forskydning i intern avance	60	9
Værdireguleringer 31. december	744	1.114
Regnskabsmæssig værdi 31. december	1.881	2.251

Kapitalandele i associerede virksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
Frese Eurasia Dis Ticaret Limited Sirketi	Tyrkiet	50%

10 Øvrige finansielle anlægsaktiver

	Tilgodehaven- der i tilknyttede virksomheder TDKK
Kostpris 1. januar	14.730
Afgang i årets løb	-3.086
Kostpris 31. december	11.644
Nedskrivninger 1. januar	4.793
Årets tilbageførsler af tidligere års nedskrivninger	-149
Nedskrivninger 31. december	4.644
Regnskabsmæssig værdi 31. december	7.000

Noter til årsregnskabet

11 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

12 Egenkapital

Selskabskapitalen består af 200 aktier à nominelt TDKK 10.000. Ingen aktier er tillagt særlige rettigheder.

13 Resultatdisponering

	2018 TDKK	2017 TDKK
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	1.559	-215
Overført resultat	20.985	16.614
	22.544	16.399

14 Hensættelse til udskudt skat

Hensættelse til udskudt skat 1. januar	5.269	4.876
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	-71	413
Årets indregnede beløb på egenkapitalen	0	-20
Hensættelse til udskudt skat 31. december	5.198	5.269

15 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

Leasingforpligtelser

Mellem 1 og 5 år	7.669	10.323
Langfristet del	7.669	10.323
Inden for 1 år	3.367	3.530
	11.036	13.853

Noter til årsregnskabet

16 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af modtagne forudbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

	2018 TDKK	2017 TDKK
17 Pengestrømsopgørelse - reguleringer		
Finansielle indtægter	-551	-668
Finansielle omkostninger	1.462	1.959
Af- og nedskrivninger inklusiv tab og gevinst ved salg	11.978	12.095
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	-1.320	385
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-246	-169
Skat af årets resultat	4.984	4.596
	16.307	18.198

18 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital

Ændring i varebeholdninger	-8.614	141
Ændring i tilgodehavender	-10.984	-11.290
Ændring i leverandører m.v.	13.303	4.224
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	65	-70
	-6.230	-6.995

19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

Pant og sikkerhedsstillelse

Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for bankforbindelser:

Virksomhedspant på nom. TDKK 5.000 (2017: TDKK 5.000) i simple fordringer fra salg af varer og tjenesteydelser til en samlet regnskabsmæssig værdi af

34.128	26.917
--------	--------

Noter til årsregnskabet

	2018 TDKK	2017 TDKK
19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser (fortsat)		
Leje- og leasingforpligtelser		
Leasingforpligtelser fra operationel leasing. Samlede fremtidige leasingydelse:		
Inden for 1 år	787	787
Mellem 1 og 5 år	972	1.468
	<u>1.759</u>	<u>2.255</u>
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tilknyttede virksomheder frem til udløb	<u>5.420</u>	<u>8.130</u>

Kautions- og garantiforpligtelser

Virksomheden har kautioneret for moderselskabet Frese Holding ApS' bankgæld. Kautionen er ulimiteret. Bankgælden udgør pr. 31. december 2018 TDKK 158 (2017: TDKK 434).

Andre eventualforpligtelser

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat fremgår af årsrapporten for Frese Holding ApS, der er administrationsselskab i forhold til sambeskatningen. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytte-skat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

Noter til årsregnskabet

20 Nærtstående parter

Grundlag

Bestemmende indflydelse

Frese Holding ApS, Slagelse

Moderselskab

Transaktioner

Selskabet har valgt kun at oplyse om transaktioner, der ikke er foretaget på normale markedsvilkår efter årsregnskabslovens § 98 c, stk. 7. Alle transaktioner er foretaget på normale markedsvilkår.

Koncernregnskab

Selskabet indgår i koncernrapporten for moderselskabet

Navn

Hjemsted

Frese Holding ApS

Slagelse, Danmark

21 Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Frese A/S for 2018 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncernregnskab

Med henvisning til årsregnskabslovens § 112 og til koncernregnskabet for Frese Holding ApS har selskabet undladt at udarbejde koncernregnskab.

Virksomhedssammenslutninger

Virksomhedsovertagelser

Ved køb af dattervirksomheder opgøres på anskaffelsestidspunktet forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den købte virksomhed, efter at de enkelte aktiver og forpligtelser er reguleret til dagsværdi (overtagelsesmetoden). Kostprisen omfatter dagsværdien af det betalte vederlag samt omkostninger til rådgivere mv., der er direkte forbundet med virksomhedsovertagelsen. Resterende positive forskelsbeløb indregnes i balancen under immaterielle anlægsaktiver som goodwill, der afskrives lineært i resultatopgørelsen over forventet brugstid. Resterende negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsesdagen.

Positive og negative forskelsbeløb fra erhvervede virksomheder kan, som følge af ændring i indregning og måling af overtagne nettoaktiver, reguleres indtil udgangen af det regnskabsår, der følger efter anskaffelsesåret. Disse reguleringer afspejler sig samtidig i værdien af goodwill eller negativ goodwill, herunder i allerede foretagne afskrivninger. Ligeledes reguleres ændringen i betingede vederlag i værdien af goodwill eller negativ goodwill.

Afskrivning på goodwill indregnes i posten af- og nedskrivninger.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor selskabet har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rente eller en alternativ lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for selskabets øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå selskabet.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Vareforbrug

Vareforbrug indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder indirekte produktionsomkostninger og omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Under andre eksterne omkostninger indregnes tillige forsknings- og udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Bruttofortjeneste

Bruttoresultatet opgøres med henvisning til årsregnskabslovens § 32 som et sammendrag af nettoomsætning, vareforbrug og andre eksterne omkostninger.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til selskabets hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posterne ”Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder” og ”Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, amortisering af finansielle gældsforpligtelser samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med moderselskabet. Den danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Udviklingsprojekter, patenter og licenser

Omkostninger på udviklingsprojekter omfatter gager, afskrivninger og andre omkostninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter. Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt der er tilstrækkelig sikkerhed for, at kapitalværdien af den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt selve udviklingsomkostningerne.

Udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen, indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, i takt med at omkostningerne afholdes.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere. Et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger reserveres i posten "Reserve for udviklingsomkostninger" under egenkapitalen. Reserven omfatter udelukkende udviklingsomkostninger, som er indregnet i regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere. Reserven reduceres løbende med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives fra tidspunktet for færdiggørelsen lineært over den periode, hvori udviklingsarbejdet forventes at frembringe økonomiske fordele. Afskrivningsperioden udgør 5 år.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Rettighederne afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 5 år, dog maksimalt restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Produktionsanlæg og maskiner	10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år
Indretning af lejede lokaler	10 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posterne "Kapitalandele i dattervirksomheder" og "Kapitalandele i associerede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tidspunktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne og de associerede virksomheder.

Dattervirksomheder og associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Øvrige finansielle anlægsaktiver

Øvrige finansielle anlægsaktiver omfatter tilgodehavender, som måles til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominal værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgs- og færdiggørelsesomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominal værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en renteomkostning over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger" og "Kassekreditter".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$